

ČO SÚ NWRM ?

Retenčné opatrenia pre prírodnú vodu alebo NWRM majú primárnu funkciu zvyšovať a/alebo obnovovať retenčnú kapacitu vodonosnej vrstvy, pôdy a vodných ekosystémov. Tieto vylepšené funkcie umožňujú dodanie viacerých služieb a výhod spoločnosti, a zároveň prispieť k dosiahnutiu cieľov škály stratégií a politík v oblasti životného prostredia.

Štyri príklady NWRM a ich viaceré prínosy

NWRM	Očakávané priame dopady	Potenciálne primárne prínosy
Znovupripojenie odpojených meandrov	Znovupripojenie meandrov ku hlavnému kanálu zlepši bočné pripojenie, spestrenie tokov a prírodných biotopov a vyčistenie sekundárnych ramien, ktoré môžu zadržať vodu počas obdobia maximálneho prietoku.	Zvýšený prepravný potenciál a kontinuita rieky, oslabenie odtoku počas vrcholu, údržba základného prúdu, dopĺňanie zásob podzemných vôd.
Konzervačné obrábanie pôdy	Ponechaním zvyškov úrody na povrchu pôdy spomaľí konzervačné obrábanie pôdy pohyb vody a znižuje eróziu pôdy.	Zlepšenie kvality vody, zníženie odtoku, ochrana pôdy, zvýšený potenciál infiltrácie.
Inštalácia zelených striech	Vegetácia na strechách budov alebo iných štruktúr zachytáva a zachováva zrážky. Zelené strechy teda znižujú maximálne kulminačné prietoky a zaťaženie znečistením a pomáhajú zmierniť extrémne teploty v mestách.	Udržateľné riadenie odvodňovania a odtoku, zelené priestory, zlepšenie kvality vody.
Súvislé pokrytie lesmi	Zníženie počtu lesných výsekov napomáha predchádzať odkrytiu povrchu pôdy. Narušená stromová pokrývka umožňuje vyššie zachytávanie a obmedzuje produkciu sedimentu, s priaznivými hydrologickými účinkami.	Zníženie odtoku, ochrana pôdy, prispôsobenie sa zmenám klímy a ich zmiernenie, zachovanie biodiverzity.

Navštívte www.nwrm.eu

Preštudujte si!

Výber, projektovanie a realizácia

Retenčné opatrenia pre prírodnú vodu v Európe

Podchytenie rôznych výhod riešení na prírodnej báze

Ohľadom ďalších informácií o NWRM navštívte európsku platformu

Nájdete tam informácie najmä o potenciálnych **prínosoch a dopadoch** širokej škály NWRM a o **praktických aplikáciách** NWRM v rôznych európskych kontextoch. Inšpirácie hľadajte v príručke, ktorá podporuje **výber, projektovanie a realizáciu Retenčných opatrení pre prírodnú vodu** v Európe, aby sa dosiahlo podchytenie rôznych výhod NWRM.

Tento leták bol vytvorený ako súčasť Pilotného projektu NWRM, ktorý financujú Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie, Európska komisia (zmluva 07.0330/2013/659147/SER/ENV.C1), koordinuje Office International de l'Eau (Francúzsko), spolu s ACTeon (Francúzsko), AMEC Foster Wheeler (Spojené kráľovstvo), BEF (pobaltské krajiny), ENVECO (Švédsko), IACO (Cyprus), IMDEA Water (Španielsko), REC (Maďarsko/Stredná a Východná Európa), REKK inc. (Maďarsko), SLU (Švédsko) a SRUC (UK) ako partneri.

Natural Water Retention Measures

www.nwrm.eu

Životné
prostredie

ADAPTUJTE SI PROCES PLÁNOVANIA TAK, ABY STE ČO NAJVIAC VYŤAŽILI Z NWRM

Určte si oblasť a identifikujte kľúčové výzvy pre manažment. Zvážte a identifikujte všetky strategické ciele, ktoré sú relevantné pre Váš rozsah plánovania od samého počiatku. Popíšte hlavné výzvy rozvoja v oblasti vody a krajiny (vrátane ich spoločensko-ekonomických rozmerov) relevantné pre tieto strategické ciele. Myslite priestorovo: rozlišujte medzi lokálnymi a veľkými problémami

Opatrenia pred vykonaním prieskumu. Vyberte NWRM, ktoré sú relevantné pre Váš kontext a ktoré poskytujú prínosy týkajúce sa Vašich hlavných strategických výziev

Lokalizujte a kombinujte. Identifikujte najlepšie miesta pre NWRM. Zvážte ich najlepšie schopnosti riešiť miestne problémy, ako aj ich prínos do výziev širšieho zachytávania. Zvážte potenciálne kombinácie NWRM a opatrení pre šedú infraštruktúru

Posudzujte a porovnávajte opatrenia. Posúďte potenciálne výhody a prínos navrhovaných opatrení pre dosiahnutie rôznych strategických cieľov a splnenie viacerých kritérií, odhady cenových výhod alebo cenovej efektívnosti, ktoré sa počítajú pre všetky priame alebo nepriame náklady NWRM a pre kombinovaný výkon viacerých efektov a strategických cieľov

Predtým, ako NWRM zvolíte, si skontrolujte ich prístupnosť - a potom do toho!

VIETE, ŽE NWRM VÁM MÔŽE POMÔCŤ?

Využívanie **viacerých výhod** toho, že necháte priestor prírode, aby plnila funkcie ako:

- ✓ Zníženie rizika povodní
- ✓ Zlepšenie kvality vody
- ✓ Regulácia akumulácie a dodávky vody
- ✓ Izolovanie uhlíka
- ✓ Podpora biodiverzity
- ✓ Poskytovanie zelene

Príspevanie **do viacerých strategických cieľov**, ako sú:

- ✓ Dosiahnutie dobrého stavu, ako je to definované v **Rámcovej smernici o vode**
- ✓ Zníženie rizika povodní, ako to presadzuje **Smernica o povodniach**
- ✓ Ciele **Smerníc o vtákoch a biotopoch** a širšia Stratégia **EÚ 2020 pre biodiverzitu**
- ✓ Zadržiavanie vody, ktorá reaguje na priority činnosti EÚ ohľadom **Nedostatku vody a sucha**
- ✓ Odolnosť prírodných a umelých systémov ako príspevok k **Stratégii EÚ na adaptáciu klimatickým zmenám**.
- ✓ **Udržateľné plánovanie miest** a zlepšovanie nášho životného prostredia.

ABY STE PODPORILI VÝBER, PLÁNOVANIE A IMPLEMENTÁCIU NWRM, NEZABÚDAJTE:

Posilňovať **vedomosti** o viacerých výhodách, ktoré NWRM poskytuje v podmienkach reálneho života

Výslovne zahrňte fungovanie a rozsah hydrologického cyklu do Vášho procesu **plánovania**. Uistite sa, že budúce hodnotenia na podporu výberu opatrení berú do úvahy viaceré výhody, ktoré NWRM ponúka

Vytvorte prepojenia medzi procesmi plánovania rôznych politík a stratégií. Zapojte **zainteresované strany z iných strategických procesov** s cieľom zvýšiť súčinnosť medzi stratégiami

Kombinujte **zdroje financovania** – verejné a súkromné – ktoré korešpondujú s viacerými výhodami, ktoré NWRM poskytuje. Zachyťte príležitosti financovania zo strany EÚ a pozrite sa aj na príležitosti mimo Vašej strategickej oblasti.

Rozšírte svoju **monitorovaciú** základňu, aby boli zachytené viaceré dopady realizácie NWRM a mohol byť posilnený výber a plánovanie NWRM inde.

Pozrite sa na možnosti financovania z finančných mechanizmov EÚ

Vo väčšine finančných mechanizmov EÚ existujú možnosti financovania pre NWRM, ako **Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka** (EAFRD), **Európsky fond pre regionálny rozvoj** (ERDF), **Európsky sociálny fond** (ESF) a **Kohézny fond** (CF). **Programy rozvoja vidieka** (RDP) môžu financovať agroenvironmentálne opatrenia pre klímu, neziskové investičné opatrenia, platby súvisiace s Natura 2000 a FWD, dodávanie čerstvej vody pre zalesňovanie a iné lesné opatrenia. Nový program **LIFE 2014-2021** a výskumný program **EÚ Horizont 2020** tiež poskytujú príležitosti pre financovanie na rozšírenie existujúcej vedomostnej bázy NWRM.